

Naben: Det, som den høitærede Minister i dette Dieblif sagde, er netop Grunden, hvorfors jeg endnu mere maa ønske, at vort Uendringforslag maa gaae igjennem; thi netop fordi disse gamle Folk i Reglen have Aftægt paa Gaarden, ønskede jeg saameget nødigere, at disse skulde komme til Fremmede; thi vel beholde de deres Ophold i Gaarden, de beholde de Vælfærder af Korn o. s. v., som de skulde have; men de ville komme i Forbindelse med Folk, som ere dem ganske ubekjendte og fremmede, og i Reglen ville de komme i meget ubehagelige Forhold til dem.

Justitsministeren: Jeg kan ikke see, hvorledes der kan være nogen Frygt for, at Gaarden skulde komme til Fremmede; thi Godsbesidderen kan jo ifølge Loven ikke sælge til Fremmede uden ifølge Bevilling, og ønsker han at sælge til den afdøde Fæsters Sødfænde, saa kan han jo netop, efter at have opnaaet Bevilling, sælge til dem.

Naben: Jeg vilde føle mig aldeles beroliget, naar jeg var overbevist om, at der ikke vilde gives vedkommende Fideicommissbestoders Bevilling til at sælge til Andre; men jeg frygter netop for, at der vil blive givet dem sliig Bevilling, medens endnu disse Personer ere tilstede, og det var netop det, jeg vilde modvirke. Jeg troer gjerne, at den høitærede Justitsminister ikke vil gjøre det; men der er ikke nogen Lov for, at det ikke kan skee, og det er Grunden, hvorfor jeg har tilladt mig at stille Uendringforslaget.

Justitsministeren: Jeg troer slet ikke, at det kan forhindres, at Gaardene kunne sælges til Fremmede, naar Godsseieren andrager om Bevilling dertil. Inden man gjør Forsættling til H. S. Majestæt Kongen om en saadan Bevilling, staaer det naturligtvis i Ministeriets Magt at undersøge Omstændighederne og gjøre vedkommende Fideicommissbestoder opmærksom paa, om der ikke var Anledning til, at saae Bevillingen saaledes indskrænket, at Salget kun kunde skee til den nærmeste Familie, uagtet de Personer, hvormed der er Spørgsmaal, ikke indbefattes under Loven; men, naar de ikke ville sælge til en saadan Person, saa er derved overhovedet Intet at gjøre, og saa staaer det jo efter Loven

i vedkommende Godsseiers Magt, om han vil sælge eller ikke. Naar han ikke vil sælge til visse Personer af Familien, gives der intet Middel til at tvinge ham dertil.

Naben: Jo, der gives dog paa en Maade, nemlig, naar vedkommende Ministerium vilde forbyde at sælge til Andre. Naar en da absolut vil sælge, saa er han jo nødt til at sælge til de afmeldte Personer. Det er just paa Fideicommisser, at Fæstestederne i lang Tid (Jeg veed flere Exemppler paa, at det har været Tilfældet i meget over 100 Aar) have uafbrudt været i de samme Familier, og derfor vilde jeg gjøre Mit til at holde disse Steder endnu, saalænge det lader sig gjøre, ved de gamle Familier, selv naar Fæsteforholdene blive forandrede til Giendom. Jeg synes, at man ved Siden af den Nytte, man tilstiger for Bondestanden ved denne Lov, ikke skal admittere et Princip, der i mange Henseender kunde være til Skade for Mange af denne Stand. Jeg skal ikke videre forsvare mit Forslag, men slutte med at anbefale det til det ærede Thing.

Tscherning: Idet vi votere dette Forslag, maae vi væsentlig overveie, om det giver os Haab om, at Loven saaledes forandret vil udkomme eller ikke. Det forekommer mig, at efter de forskjellige Udtalelser vi have hørt, er der kun ringe Sandsynlighed for, at den vil kunne udkomme isald vi give vor Stemme til dette Uendringforslag. Dermed vil jeg ikke sige, at dette skal afgjøre vor Beslutning, om vi skal stemme derfor eller ikke; men førend vi stemme derfor skulle vi dog overveie, om det er et Forslag, som griber dybt ind i Forholdene og sikrer mange Personer, eller om det maa skee kun er Gaa, der blive udsatte for at lide ved, at vi undlade at vedtage det. Det er nemlig sulde Overbeviisning, at de Forhold, man derved vil sikre, kun ere de enkelte, som danne Undtagelserne. Naar vi nu udsætte os for at miste den hele Lov, der i den Skikkelse, den nu har, maa betragtes som heldbringende, alene fordi vi, endog paa en ufuldstændig Maade, ville forsøge at sikre de Enkelte, saa forekommer det mig, at den simple Klogskab byder os at afholde os fra at stemme for Uendringforslaget, selv om vi forøvrigt kunde give det